

**Liturgie morgendienst
Emmen, 17 april 2016
Thema: zwijgende vrouwen en
dienende mannen
(bevestiging ambtsdragers)**

1. Votum
2. Zegengroet
Genade voor u en vrede van God onze Vader en van de Heer Jezus Christus.
3. Zingen: **Psalm 105:1,2** (vers 1 geleerd door groep 3 t/m 8)
4. De Tien Woorden
5. Zingen: **Psalm 105:20,21**
6. Gebed om verlichting met de heilige Geest
7. Schriftlezing: **1 Korintiërs 14:20-40** (*gelezen door...*)
8. Preek n.a.v. **1 Korintiërs 14:34,35**
9. Amenlied: **LvdK 95:1-3**
10. Bevestiging nieuwe ambtsdragers. Lezen formulier.
Na bevestiging zingen: **Psalm 134:1-3**
11. Dankgebed, voorbede
12. Inzameling van de gaven (*diakenen geholpen door...*).
13. Slotzang: **Gezang 147:1,4**
14. Zegen.
De genade van onze Heer Jezus Christus, en de liefde van God en de eenheid met de heilige Geest zij met u allen.

Preek n.a.v. 1 Korintiërs 14:34,35 *zwijgende vrouwen en dienende mannen*
Emmen, 17 april 2016

Volk van God, geliefde gemeente van Jezus Christus,
br/zr jonger of ouder, welkome gast, luisteraar/kijker thuis,

Vandaag worden er nieuwe ouderlingen en diakenen bevestigd.

Maar: het zijn weer alleen *mannen*. [dia1]

Waarom wordt dat onderscheid nog steeds gemaakt, tenminste, in onze kerken?

Zijn vrouwen minderwaardig? Een lagere soort dan mannen?

Moeten zij aan de zijlijn staan? Tellen zij niet mee?

Daarover wordt momenteel ook wel nagedacht en gediscussieerd.

Maar, waarom moet je daarover nog denken en discussieren, zul je zeggen.

Het staat er toch heel duidelijk: [dia2] *vrouwen moeten gedurende uw samenkomsten zwijgen*.

Nou, daar zit je dan als vrouw, met je goeie gedrag!

Wat moet je met zo'n tekst?

Het is bij Bijbellezen en -uitleg altijd heel belangrijk [dia3] dat je niet maar wat met teksten gaat smijten.

Of al te gretig aan de haal te gaan met teksten die jou goed van pas komen.

Met 1 Korintiërs 14:34,35 is dat nogal 's gedaan, en daardoor zijn er in het verleden van de kerk ook wel ongelukken mee gebeurd. Is er op een manier met vrouwen omgegaan die hen geen recht deed, en die helemaal niet bijbels is.

Want een belangrijk principe voor Bijbellezen is, dat je een tekst altijd moet plaatsen [dia4] in z'n *verband*, binnen het tekstgeheel.

Geleid door de heilige Geest (want dat geloven we toch!?), heeft de apostel Paulus de gemeente van Korinte een brief geschreven.

In die gemeente zijn er bepaalde moeiten en problemen.

Er is vooral last van [dia5] *partijvorming*. Er zijn groepen gelijkgestemden.

Elk heeft zo z'n eigen blad, waarmee ze elkaar de maat nemen en om de oren slaan. Eenheid is ver te zoeken.

Daarom roept Paulus op tot [dia6] nederigheid en onderdanigheid aan elkaar.

Voor mensen die Jezus Christus volgen hoeft dat niks nieuws te zijn, want dat is immers de stijl die bij onze Heiland hoort, en die Hij steeds laat zien: [dia7] gehoorzaamheid en dienstbaarheid.

Tegelijk heeft de heilige Geest de brs/zrs van Korinte gesierd [dia8] met mooie gaven.

Maar ook op dat punt gaat het mis, en wil men met eigen gaven opvallen, pronken en anderen naar de kroon steken.

Voor het spreken in klanktaal ('tongen') geldt als het summum van geloof – *dan* ben je iemand, als je vol van extase allerlei onverstaanbare klanken produceert...

Maar daarmee ga je dus volledig voorbij aan het *doel* van de gaven van de Geest, nl *het dienen van elkaar*.

Echt christelijk is, dat de liefde in alles de boventoon voert (hoofdstuk 13).

Paulus ontuchttert het spreken in klanktaal. Hij *verbiedt* het niet, maar zegt er wel bij, dat het *zonder uitleg geen nut* heeft.

En hij zegt dat het in de gemeente geen ratjetoe moet worden van mensen die allemaal door elkaar zitten te praten en voor zichzelf knap en bewonderenswaardig zitten te wezen, terwijl een buitenstaander er geen touw aan vast kan knopen en zelfs het idee kan hebben dat 'ie in een gekkenhuis is beland (vers 23).

Trouwens – als je 1 Korintiërs 14 leest, ontdek je dat de kerkdienst er in Korinte er behoorlijk anders uitziet dan die nu bij ons.

Alleen dat al betekent dat je niet gelijk van je geloof hoeft te vallen, of van kerk hoeft te wisselen, als er eens wat anders gebeurt in de kerkdienst dan wij altijd gewend zijn of waar u toch wel erg aan hecht...

Kijk maar: in de kerkdienst van Korinte zit veel [dia9] **dynamiek**.

Waar wij graag zoveel mogelijk overlaten aan de predikant – hij moet zelfs voor de hele gemeente ‘amen’ zeggen op z’n eigen preek! (uw broers en zussen uit Korinte zouden u raar staan aan te kijken, vers 16) – daar heeft in de eredienst van Korinte *iedereen* (dus man en vrouw!) wel wat: een psalm of een lering of een openbaring of iets in klanktaal of een uitleg ervan.

Je weet van tevoren nooit wat er komt – dat is nog 's afwisselend en opletten!

Kijk, nu staat zr A op, ze stelt voor om Psalm 105 te zingen.

Als dat gezongen is, staat br Z op, en hij vertelt wat hij die week tijdens zijn bijbelstudie allemaal heeft ontdekt.

Plotseling raakt zr BdG in extase, en begint in een onbekende taal te spreken.

Gelukkig is er iemand die dat verstaat: br X, en hij legt uit wat in klanktaal gezegd is.

En zo gaat het steeds door... tjonge – wat 'n dynamiek!

Maar logisch, want de Geest is dynamisch, en God en geloof zijn verrassend!

Alleen, hoe gaat dat bij mensen: dan kan het maar zo doorschieten.

En zodoende is de ere-dienst *gericht op God* in Korinte verworpen tot een [dia10] **ego-dienst gericht op zichzelf**.

Iedereen praat maar wat door elkaar en is vooral voor en met zichzelf bezig.

Dat kan niet. Het is nl de bedoeling dat er *opgebouwd* (gesticht) wordt.

Daarom treft Paulus [dia11] ordemaatregelen.

Hij geeft aan dat er op bepaalde momenten *gezwegen* moet worden.

[dia12]Vers 27: wanneer er in klanktaal gesproken wordt, dan door twee, maximaal drie personen, en netjes om de beurt. Tegelijk moet er uitleg bij gegeven worden, want anders heeft een ander er niks aan. *Is er geen uitlegger, dan moeten zij die in klanktaal willen spreken zwijgen. Laat ze dan in zichzelf tot God spreken.*

[dia13]Vers 29: voor mensen die profeteren geldt iets dergelijks: ook twee, maximaal drie die het woord voeren, terwijl het door anderen beoordeeld moet worden. En is het zo dat iemand spontaan een openbaring, een ingeving van God krijgt, dan moet degene die aan het woord is, zwijgen.

[dia14]En dan komt vers 34: daar krijgen tenslotte de vrouwen de opdracht zich in de samenkomsten stil te houden.

Maar net als dat voor ‘hen die in klanktaal spreken’ en voor ‘hen die profeteren’ geldt, betekent dat *niet* dat ‘vrouwen’ tijdens de hele eredienst hun kaken stijf op elkaar moeten houden – dan zouden ze bijvoorbeeld ook niet mogen zingen...

En er is toch niemand die dat zal beweren.

Je leest trouwens ook dat er vrouwen actief zijn in de dienst.

Kijk maar in 1 Korintiërs 11:5 [dia15] *Maar een vrouw maakt haar hoofd te schande wanneer ze met onbedekt hoofd bidt of profeteert.*

Paulus zegt daar dus dat vrouwen in de kerkdienst actief zijn – dan is het raar als hij dat een paar hoofdstukken later verbiedt!

Daarom kun je zeggen [dia16] dat het zwijgen van de vrouwen *geen absoluut gebod* is, maar alleen geldt *in een bepaalde situatie*.

En de vraag is dan natuurlijk: welke situatie?

Er zijn uitleggers die menen dat je in vers 34 beter kunt vertalen met [dia17] 'uw vrouwen' i.p.v. wat er nu staat 'de vrouwen'.

Uw vrouwen zou dan slaan op de *getrouwde* vrouwen, en beter passen bij vers 35, waar staat dat de vrouwen thuis *haar* mannen om opheldering moeten vragen.

Toch is deze uitleg niet overtuigend: want waarom zou er opeens onderscheid moeten worden gemaakt tussen getrouwde en ongetrouwde vrouwen?!

Daar komt bij dat ook ongetrouwde vrouwen in die zin een man hadden, dat ze bescherming genoten van bijvoorbeeld een vader, broer of voogd.

Maar wat is die bepaalde situatie dan wel?

Om dat te weten te komen moeten we naar vers 32.

Helaas is dat nou net een niet zo'n makkelijk te begrijpen zin: [dia18] *En wie profeteert heeft macht over zijn geest...*

Wat wil dat zeggen?

Het gaat dan over het profeteren.

Je zou profeteren [dia19] 'het spreken van het Woord van God kunnen noemen, zoals men dat rechtstreeks ontvangt door de werking van de heilige Geest, of zoals dat eerder al ontvangen is en op schrift gesteld.'

Even in onze tijd geplaatst: wij kennen niet meer het rechtstreekse spreken van God door de Geest in mensenmond. Wel door wat op schrift is gezet in de Bijbel.

Profetie is nu bij ons zeg maar Bijbellezing, het voorlezen uit de Schrift.

En net als toen in Korinte mag dit profeteren gerust door vrouwen gedaan worden, ook in de kerkdienst!

Alleen, nu gaat het erom, dat die profetie [dia20] *beoordeeld* moet worden.

Wat die man of vrouw geprofeteerd heeft - is dat in overeenstemming met de heilige Schrift en het fundament dat de apostelen hebben gelegd? En hoe moeten we dat nu concreet toepassen?

Dit **beoordelend spreken** lijkt op wat Jezus tegen zijn leerlingen zegt: [dia21] *Al wat je op aarde bindend verklaart zal ook in de hemel bindend zijn, en al wat je op aarde ontbindt zal ook in de hemel ontbonden zijn* (Matteus 16:19, 18:18).

Het is [dia22] **spreken met gezag, gezaghebbend spreken**.

En waar het nu om gaat is, dat als het in de eredienst zover is dat profetie beoordeeld moet worden, als er met gezag gesproken gaat worden, dat *op dat moment* de vrouwen zwijgen. [dia23]

Dan gaat het dus maar om een *beperkt* moment: binnen de eredienst, en dan ook nog alleen tijdens het beoordelen van de profetie.

Het is dus echt niet zo dat de vrouwen helemaal niks mogen en compleet monddood gemaakt worden. Of dom gehouden.

Paulus zegt immers dat er best navraag gedaan mag worden, alleen: doe dat op een ander moment dan in de eredienst. Ga er gerust, bijvoorbeeld thuis, met je eigen man of iemand anders over in gesprek.

Ok, maar waarom is dat dan zo, dat vrouwen moeten zwijgen als het om gezaghebbend spreken gaat?

Welke argumenten gebruikt Paulus daar voor, en gelden die nu nog?

Even doorgaand op dat laatste (de geldigheid voor ons): Paulus beroept zich hier op de wet [dia24] *...zij moeten ondergeschikt blijven, zoals ook in de wet staat...*

Het ligt hier het meest voor de hand te denken aan de **wetmatigheid** die in de schepping is gelegd, en waar Paulus bijvoorbeeld ook in 1 Korintiërs 11:8v en 1 Timoteus 2:13v naar verwijst, dat [dia25] eerst de man is geschapen en daarna de vrouw. Dat geeft een bepaalde **orde** aan die

blijkbaar niet genegeerd mag worden.

Laat heel duidelijk zijn dat in Christus man en vrouw volstrekt *gelijkwaardig* zijn. Beide zijn beeld van God en beide worden gered door het offer van Jezus Christus – bij het bereiken van de eeuwigheid heeft de man echt geen streepje voor.

Alleen: ze zijn *niet gelijk*. [dia26] Een man is geen vrouw en een vrouw geen man. En je moet ook niet doen alsof dat wel zo is!

De Here roept je wat dit betreft op je *eigenheid* als man of vrouw te aanvaarden en daar blij mee te zijn.

En daarbij dus te aanvaarden dat er een orde is, dat de man voorop moet gaan, dat hij hoofd is, en een bepaald gezag heeft.

Ik kan me voorstellen dat dat bij vrouwen stekelig werkt – *ondergeschikt aan de man* – hoezo!?! Zijn vrouwen soms juist niet veel sterker in het geloof dan mannen, en weten ze soms niet veel meer van de bijbel...?!

En nemen vrouwen niet vaak het voortouw, en zijn ze veel actiever dan de man...?!

Dat is zo. En dat mag mannen best aan het denken zetten!

Tegelijk zeg ik: laat de vrouwen met die prachtige kwaliteiten en van God gekregen gaven juist de mannen tot hulp zijn en terzijde staan.

Niet in een concurrerende opstelling, maar ondersteunend en stimulerend.

Het is immers ook een scheppingsgegeven dat mannen **hulpbehoevend** zijn...

En probeer vooral het mooie van de door God gegeven orde te zien: [dia27] *God laat zijn bruid leiden door een man*.

Het is een **liefdedienst** die bescherming en geborgenheid mag geven.

Die de bedoeling heeft de ander tot recht te laten komen (vergl. Efeziërs 5).

Jezus leerlingen worden immers niet geroepen om te heersen, maar om te dienen.

We begonnen met dat in onze kerken mannen nog steeds de dienst uit maken.

Is het misschien goddelijke ironie, dat de Here juist [dia28] *mannen* in de kerk aanstelt om te *dienen*?!

Van (zondige) nature hebben zij immers de neiging te gaan heersen, te gaan overheersen zelfs. En dat gebeurde, en gebeurt, helaas ook wel in de kerk.

Maar de duidelijke bijbelse lijn – en daar mogen zeker de vrouwen in de kerk de mannen aan houden! – is, dat er in de gemeente **gediend** moet worden.

Goddelijke ironie: in de kerk dienen de mannen!

En laat het dan niet zo wezen, dat wat het ambt nou net NIET mag zijn (*heersen*), dat juist *dat* aantrekkingskracht uitoefent op vrouwen om het ambt te begeren...

Er is tot slot nog een argument waarmee Paulus de gemeente van Korinte aanspreekt: *in alle gemeentes gaat het zo*.

De NBV is wat dat betreft ongelukkig, omdat die de toevoeging koppelt aan het voorgaande vers. Maar het hoort veel logischer bij het volgende.

En komt dan overeen met vers 36, de vraag of het Woord van God soms bij hen begonnen is, of dat het alleen hen heeft bereikt.

Dat heeft iets van: zijn jullie soms alleen op de wereld?

Weten jullie het soms beter? [dia29]

Daarmee waarschuwt de apostel tegen hoogmoed, eigengereidheid en arrogantie.

Vergeet niet dat er meer mensen zijn die in God geloven en Hem dienen.

En dat de kerk ook al een hele geschiedenis heeft meegemaakt.

Doen alsof je daar geen boodschap aan hebt is arrogant en getuigt niet van christelijke bescheidenheid.

Laten we daarom ook in rekenschap met de wereldkerk van toen en nu, ons op de positie van man en vrouw in de kerk bezinnen.

Ik vind het wel mooi, zo'n tegendraadse kerk, waarin de mannen moeten dienen...

Amen [dia30]

Zie ook de eerdere preken over 1 Korintiërs 11 en 14: <http://janhaveman.nl/data/pdf/Preek%20Tongentaal.pdf> en <http://janhaveman.nl/data/pdf/Preek%201%20Korintiers%2011%20man%20vrouw.pdf>